

VEJRUP SOGNEARKIV

LOKALHISTORISK

SKOLEVÆNGET 5 VEJRUP 6740 BRAMMING

Lykkesgård

En ca. 450 år gammel slægtsgård

Af: Enstudiekreds af pensionister i Vejrup 1994- 1995

De ældste oplysninger om "Lykkesgård" stammer fra 1538. Såkaldte "Sendemænd" gjorde markskel for denne gård. Først tog de ophav i bækken, som kaldtes Boldingbæk, der satte de en sten til midtstrømmen mellem Lykkesmark, Nr. Vejrup og Terpling marker, så op ad Tran-kjær, de satte de 4 sten, den ene mellem Thøsdonslunds eng mellem Lykkesmark og Terpling mark. Så ret den sten som står i den grob ved Rolands Ager ved Terpling-Ribevej. Så ret sønder til Rebelsig grob, der satte de en sten mellem Lykkesmark og Sdr. Vejrup mark, så ret vesten i gamle Holborkjær ned ad den store grob i Niels Pedersens eng, så ned ad en grob i Padrach, der satte de en sten mellem Lykkesmark og Sdr. Vejrup. Der gjorde de deres ed. Først udtog de stuv, ornum og særkøb, som loven unddrog. Så indsvore de Lykkesgårds mark inden alle 4 markskel.

Jorden hed "Lykkesmark" og deraf fik gården sit navn, der betyder det "aflukkede" Det skete 20 år før den første herremand byggede Herregården "Endrupholm" Skelets eftersyn står i forbindelse med at kongen ca. 1538 overtog alle de bøndergårde, der hidtil havde været "frie" Bønderne havde deltaget i Skipper Klements oprør og mistede således deres frihed, som straf. Gårdene blev lagt under Riberhus fra 1538-1674 Derefter under Endrupholm 1674-1801 herefter blev den selveje.

Fæsterne var: 1562 Peter Thamsen 1585 Peter Thamsen og Hans Ebsen 1593-1598 Grumme Pedersen og Hans Ebsen 1619 Niels Grummen, fra 1632 til 1653 Jens Hansen (Jes) Det var dengang almindeligt at der på gårdene boede 2 eller flere familier, derfor er stuehusene på de gamle gårde ofte så rummelige.

1657 nævnes Jørgen Eskesen i "Lachisgaard" og det var det år Svenskerne kom til landet. Mens gården tidligere fik fæste fra far til søn, synes dette ikke at gælde denne fæster. Da Svenskerne forlod landet lå mange gård øde hen. Også på Lykkesgård kom der en ny fæster, Peder Pedersen, som første gang nævnes i 1662 og med undtagelse af årene 1709 til 1719 hed bonden på gården Peder Pedersen til 1800 Det er utvivlsom far og søn og ejerne efter 1800 tilhørte samme slægt. Efter 1900 blev slægtskabet bibeholdt på kvindesiden.

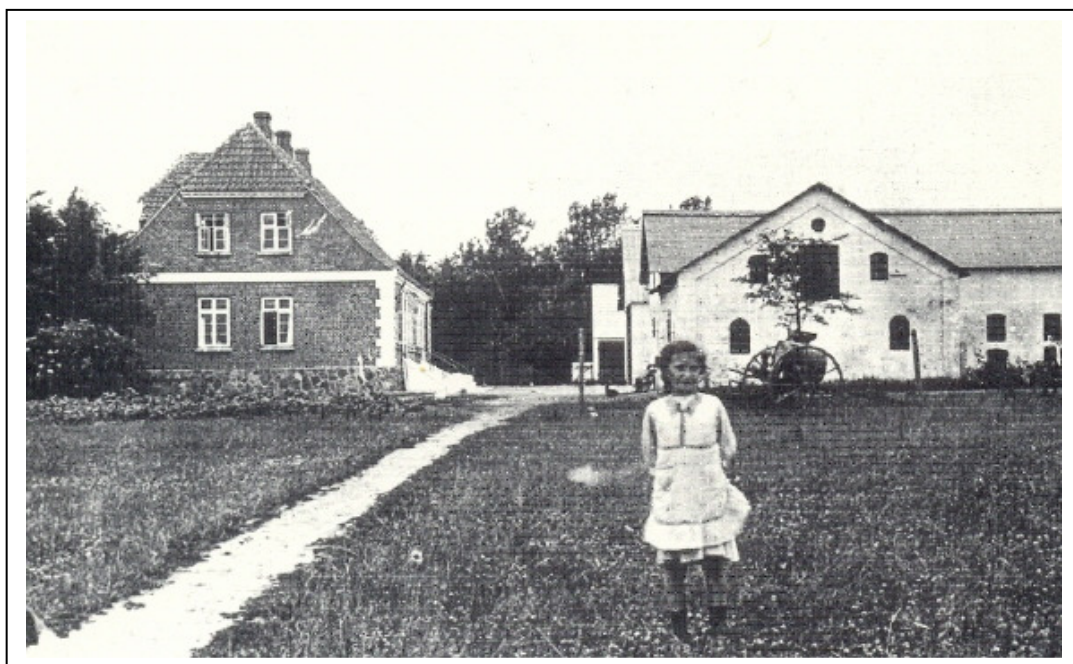
Lykkesgård omfatter i 1800 tallet mellem 4-500 tdr. land der lå hen som hede, med lidt eng og enkelte agre mellem lyngtotterne. I det nittende århundrede er heden taget under dyrkning i større stil og dele af marken er skilt ud til selvstændige ejendomme.

Bondens Fæste 1562-1662

Her var den årlige afgift bonden skulle betale i årlig afgift, særdeles rimelig, nemlig 1 ørt rug, 1 svin, 2 høns og 20 æg, hertil kom senere en ydelse på 13 skilling og ½ tønne havre årligt. Regnes denne afgift ud i 1937 priser, bliver det årlige beløb på 225,- kr.

Kongen ønskede i 1662 at få denne afgift i naturalier afløst af en mere ensartet afgift. Alt blev nu omregnet efter en ny enhed, nemlig "tønder hartkorn" idet en tønne smør regnedes for lig 12 td. hartkorn, 1 stud 4 td. hartkorn, etc.

1688 gennemførtes ny hartkornsberegning efter samme beregning, som gælder endnu i 1937 på grundlag af den dyrkedes jord kvalitet og areal.

”Lykkesgård” m. Elna Lind (f. Hansen) foran barndomshjemmet 1922 Arkivfoto

1674 solgte kongen Lykkesgård til Endrupholm og da var den første matrikel sat til 1 tdr. hartkorn, 6 skp. og 1 alb. Efter den nye matrikel var de tilsvarende tal 3-7-2-1. Ved matrikuleringen i 1830 vurderedes gårdens 372 tdr. land til hartkorn 5-2-0-½. Senere blev gårdens hartkorn bragt ned til det halve.

Gårdens navn blev tidligere udtalt ”Lokkesgård” og slægtens tilnavn var fra gammel tid ”Lokkemand” Det brugtes dog mere i omtale som i tiltale.

Omkring 1800 hed ejeren Peder Pedersen, sønnen Jens overtog gården og senere dennes søn Kresten. Han var kendt over hele det sydlige Jylland og på Fyn som hestehandler ”Kresten Lokkemand” Sønnen Niels Christensen (Krestensen red.) ejede gården den sidste del af 1800 tallet.

Gårdens bygninger lå tidligere et par hundrede meter sydøst for den nuværende placering. I 1709 så gården således ud: ”16 fags sal, 8 fags fæhus og vognskjul der er ganske brøstfældig og halvt nedfalden. Af dyr var der 2 helmisbæster, 1 ko, 2 unghoveder og ingen får. En del agerjord lå udyrket hen. Der resterede megen skat og landgilde og stedet var snart helt øde”

Omkring 1800 flyttedes gården op på det sted hvor den nu ligger og i 1869 byggedes nyt stuehus, som brændte efter lynnedslag 1917 hvorefter det nuværende opførtes.

Niels Christensen (Krestensen) døde 1899 og efterlod konen Chatrine og 2 børn. I 1902 kom Andreas I. Hansen til Lykkesgård og i 1907 blev han gift med enken. De var omtrent jævnaldrende og da Andreas var en dygtig landmand og drev den store gård godt, var det meget naturligt at de indgik ægteskab.

I de kommende år fordoblede de gårdens opdyrkede areal af hede og hvor der omkring 1900 var 12 til 16 køer, nåede Chatrine og Andreas Hansen også at fordoble koholdet.

En del dyr blev præmierede og der blev solgt en del avlstyre. Udvidelsen af driften gjorde det nødvendigt at opføre nye store bygninger.

I 1937 afstod Chatrine og Andreas Hansen gården til datteren Kristine (Niels Christensens) der da blev gift med Peder B. Pedersen. Denne havde tilfældigvis samme navn som bonden på Lykkesgård havde de første 150 år efter 1662.

”Lykkesgård” 1990 Gården er godt rustet til at klare fremtidens krav og det smukke stuehus er meget velholdt. Foto Privateje.

Peder pedersen solgte gården til Jordlovsudvalget i 1959 og efter en del udstykning, købte Påsck Danielsen den og fortsatte driften til 1983 i 1976 byggedes der ny stald. Der var Jerseybesætning på 60 køer og stuehuset blev benyttet til bondegårdsferie.

I 1983 købte den nuværende ejer, Kurt Bolding. Der er nu ca. 50 ha. hvoraf de 7 ha. er købt til. Gården drives med kvæghold, der er ca. 65 malkekøer. Stuehuset på 220 kvm. blev restaureret i 1979

Jorden delt af Bramming Grindstedbanen

Over gårdens jord går Banen og hovedvejen Kolding Esbjerg. Tidligere hed den Kolding Hjertingvejen og var en gammel sydjysk tværvej som var af stor betydning for hestehandlere. Anlægget af Grindstedbanen delte gårdens jorder i to, hvilket var til stor gene for driften.

*Kilder: J.M. Lauridsen ”Slot-slægten”
Oluf Nielsen ”Gørding Herred”*